

KANKER VAN DE BAARMOEDERHALS

Volgens het verslag (in het *Tijdschrift* van 2 December jl., bl. 3509) van voordrachten en discussies op de LEEUWENHOEK-dag zegt prof. VAN BOUWDIJK BASTIAANSE, dat carcinoom van de cervix der baarmoeder bij Joodse vrouwen niet voorkomt, als aanwijzing, dat het smegma een carcinogene werking heeft. Is dan de enige aetiologie van het cervixcarcinoom het smegma? En komt cervixcarcinoom dan ook niet bij virgines voor?

Ravenstein, 24 December 1950

A. SLUYTERS

In mijn discussie heb ik niet gezegd dat een carcinoom van de baarmoederhals bij Joodse vrouwen niet voorkomt, maar, zoals o.a. ook blijkt uit de discussie van dr WATERMAN, nagenoeg niet voorkomt. Vast staat dat andere factoren dan het smegma eveneens een belangrijk aandeel hebben bij het ontstaan van het cervixcarcinoom. Het is o.a. bekend, dat carcinoom bij vrouwen, die een baring achter de rug hebben, aanmerkelijk veelvuldiger is dan bij vrouwen die niet zwanger zijn geweest. Ook bij virgines komen, zij het zelden, cervixcarcinomen voor. Ontstekingen van de hals van de baarmoeder wordt o.a. als een belangrijke aetiologische factor beschouwd.

Het zou belangwekkend zijn na te gaan of een cervixcarcinoom bij virgines zeldzamer is dan bij getrouwde vrouwen zonder kinderen. Ook dan is echter het bewijs van de betekenis van het smegma nog niet geleverd, omdat bij getrouwde vrouwen ongetwijfeld meer cervicitis zal voorkomen dan bij virgines.

Amsterdam, 11 Januari 1951

M. A. VAN BOUWDIJK BASTIAANSE

NOTA'S MILITAIR PHARMACEUTISCHE DIENST

Belanghebbenden worden er op gewezen dat nota's betreffende in het kalenderjaar 1950 voor Rijksrekening afgeleverde genees- en verbandmiddelen, ingevolge van het Ministerie van Oorlog ontvangen opdrachten, vóór 1 Maart a.s. in mijn bezit dienen te zijn.

Nota's en overige correspondentie moeten worden geadresseerd aan:
 Chef Militair Pharmaceutische Dienst, Nassauplein 2 's-Gravenhage.

's-Gravenhage, 12 Januari 1951

G. P. L. BLOEMEN,
 Chef Militair Pharmaceutische Dienst

INFLUENZA A' IN NEDERLAND

De influenza A' in Denemarken, waarvan melding werd gemaakt in het *Tijdschrift* van 9 December 1950, heeft zich eind November uitgebreid naar Noord-Scandinavië. Eind December werd Engeland getroffen, waarschijnlijk van New-Castle uit, hetgeen misschien op een verspreiding over zee uit Scandinavië wijst. Andere meldingen kwamen uit Perzië, Scandinavië en Noord-Spanje.

Begin Januari kwamen meldingen van influenza op Walcheren, misschien geïmporteerd via Vlissingen. In Leiden werd 10 Januari jl. de eerste virusstam van een ziektegeval geïsoleerd bij een patiënte van 18 jaar, die binnen 48 uren overleed aan staphylococcus-tracheo-bronchitis met bronchopneumonie. Het serologische type van de desbetreffende stam is hetzelfde als in Denemarken (A'). De pneumotropie van deze stammen schijnt gering te zijn.

Het „oude” type A(PR8), dat in de periode 1934-1943 ongeveer om de twee jaar epidemieën heeft veroorzaakt, schijnt in Europa te zijn verdwenen.

Uit deze paar gegevens moge blijken, dat de epidemiologie van influenza nog steeds één groot raadsel blijft.

Leiden, 11 Januari 1951

J. MULDER